

Motion till riksdagen

1988/89: So268

av Gudrun Schyman (vpk)

Narkomanvården

Utbyggnaden av narkomanvården har i många stycken varit framgångsrik men offensiven har också stött på svårforcerade hinder: oklar ansvarsfördelning mellan olika huvudmän, svårigheter med personalrekryteringen, omringboendes protester mot etablering av institutioner. Detta är hinder som ointetgör eller försenar nödvändiga satsningar.

Rapporter (RRV 1988:273) visar att kommuner och landsting använder statsbidraget inom missbrukarvården på ett sätt som missgynnar de mest utsatta grupperna.

Andra undersökningar visar att det bland narkotikamissbrukare finns en relativt stor grupp med allvarliga psykiska störningar, som den traditionella narkomanvården saknar kompetens och resurser för att arbeta med.

Det finns indikationer på att behandlingshemmen har uppenbara problem med att "behålla" HIV-smittade missbrukare. Det finns idag färre HIV-smittade på behandlingshem än för två år sedan.

Det råder starka motsättningar mellan den drogfria narkomanvården och underhållsbehandlingen med metadon. Det sker nu en expansion av metadonbehandlingen och möjligen kan en del av "flykten från behandlingshemmen" förklaras med detta. Det kan vara svårt att intressera klienter för krävande behandlingsprogram när det finns metadon inom räckhåll och de flesta behandlingshem vägrar eller saknar metodik för att arbeta med klienter som får eller väntar på metadon. Resultatet blir att många HIV-smittade heroinmissbrukare inte nås av adekvata behandlingsinsatser.

I storstockholmsområdet finns t.ex. uppskattningsvis 400 smittade missbrukare som saknar en fungerande behandlingskontakt. Dessutom är ca 20% av denna grupp bostadslösa.

Sammantaget ger den aktuella bilden inom narkomanvården intrycket att resurserna är som sämst för de mest utslagna och mest vårdkrävande patienterna. De åtgärder som vidtagits hittills har varit otillräckliga och/eller missriktade. Situationen är akut, inte minst i storstockholmsregionen, som måste betraktas som central även ur ett "hela-Sverige"-perspektiv.

Regeringen har ett övergripande ansvar och måste enligt vpk:s mening nu komma med förslag till akuta insatser för att förbättra situationen.

Särskilda utbildningsinsatser för narkomanvårdspersonal, metodutveckling, insatser för att lösa motsättningarna och öka samarbetet mellan olika personalkategorier och olika huvudmän, utveckling av alternativa

vårdformer, översyn av statsbidragssystemet, är några av de konkreta åtgärder som regeringen borde ta initiativ till.

Mot. 1988/89
So268

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen begär att regeringen snarast lägger fram ett åtgärdsprogram för narkomanvården, i enlighet med motionens förslag.

Stockholm i januari 1989

Guðrun Schyman (vpk)